

Ank. 17.5.2022

När man går i ålderspension, det vill säga efter 65 års ålder, har allt fler ännu tjugo eller till och med trettio levnadsår framför sig. Vilken kvalitet de kvarvarande åren får beror i stor utsträckning på funktionsförmågan. Inom företagshälsovården har det varit lätt att sköta ärenden, men i det nya livsskedet blir upprätthållandet av den egna hälsan ofta beroende av hur aktiv man själv är.

Situationen är bakvänd, eftersom det är just efter pensioneringen som åldersrelaterade sjukdomar som så småningom försvårar funktionsförmågan börjar öka. Därför har man exempelvis i Brahestad, Uleåborg och Rovaniemi tagit i bruk seniorrådgivningar. Hela åldersgruppen, det vill säga de som fyllt 65 år, kallas till en hälsokontroll, varifrån man vid behov hänvisas till fortsatt behandling. På så sätt har man kunnat hitta latent diabetes, hjärtsjukdomar och minnessjukdomar. Efter besöket har man fått med sig en rapport med riskfaktorer samt skriftliga rekommendationer om åtgärder. Över 80 procent av de som kallats har kommit till undersökningen. På så sätt har man även nått dem som annars inte skulle söka sig till hälsokontroller.

I Brahestad har man haft seniorrådgivningar redan i över 15 år och kostnaden för ett besök har varit cirka 200 euro. Som jämförelse kan man konstatera att ett års vård för en boende på vårdhem kostar cirka 55 000 euro, vilket motsvarar nästan 300 seniorrådgivningskontroller. Genom att förlägga besöken till skolornas sommarlov, har man kunnat dra nytta av skolornas hälsovårdare, vilket har gjort att man inte behövt några nya tjänster.

I Borgå har man haft Mitt hälsoteam-tjänster bland annat för personer med diabetes och för närståendevårdare. Minnessjukdomar, Parkinsons sjukdom och andra sjukdomar som påverkar rörelsebanorna drabbar människor redan under de sista åren i arbetslivet och ännu mer under de tidiga pensionsåren. Det är viktigt att 65-åringarna får heltäckande vård för att upprätthålla hälsan, rehabiliteras och förebygga. Vi behöver systematisk och konsekvent uppföljning och handledning, som en lagstadgad seniorrådgivningsverksamhet skulle kunna erbjuda.

Målet med social- och hälsovårdsreformen är att förbättra social- och hälsovårdstjänsternas slagkraft och kostnadseffektivitet. Det är viktigt att man i och med förändringen hittar de bästa rutinerna för olika åldersgruppers tjänster och tillämpar dem i praktiken allteftersom ibruktagandet av reformen fortskrider.

Vi som undertecknat motionen föreslår att välfärdsområdesfullmäktige från och med budgeten för år 2023 reserverar budgetmedel för pensionärers förebyggande hälsovård samt för ett pilotprojekt med seniorrådgivningsmodellen på exempelvis 1–3 orter eller i hela Östra Nyland på så sätt att man beaktar Brahestads och andra finländska regioners erfarenheter i försöket. Därutöver föreslår vi att välfärdsområdesfullmäktige ska utreda möjliga sökbara utvecklingsmedel för seniorrådgivningsprojektet från EU-instrumenten.

Borgå 5.5.2022

Silja Metsola, SamI-KD
Irmeli Hoffren, SamI-KD
Nina Uski, SamI-KD